

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Křížová 22, 603 00 Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1396/24-B
Sp. zn. ČŠIB-S-322/24 B

Název	Základní škola a mateřská škola Švábenice, okres Vyškov, příspěvková organizace
Sídlo	č.p. 330, 683 23 Švábenice
E-mail	skola@svabence.cz
IČO	70 988 749
Identifikátor	600 125 777
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marie Hradečná
Zřizovatel	městys Švábenice
Místo inspekční činnosti	č.p. 202 a č.p. 330, Švábenice
Inspekční činnost na místě	9. 5. 2024 – 10. 5. a 13. 5. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Švábenice, okres Vyškov, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ), školní družiny, školní jídelny a školní výdejny. V době inspekční činnosti dvoutřídní MŠ poskytovala vzdělávání 51 dětem ve věku od tří do šesti let. Povinné předškolní vzdělávání plnilo 21 dětí, z nichž jedno mělo odklad povinné školní docházky a tři byly se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Základní vzdělávání bylo poskytováno v pěti třídách 73 žákům prvního až pátého ročníku. Z celkového počtu bylo vzděláváno 19 žáků se SVP. Zájmové vzdělávání pro 58 účastníků vzdělávání probíhalo ve dvou odděleních školní družiny.

Školní stravování zajišťovala dětem a žákům vlastní školní jídelna a výdejna. Zapojením školy do projektů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“ je přispíváno ke zlepšení stravovacích návyků žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od minulé inspekční činnosti došlo ke změně na vedoucím pracovním místě. Ředitelka školy (dále ředitelka) stanovila v koncepčních materiálech rozvoje školy cíle vzdělávání. Zaměřila se na všestranný rozvoj dětí a žáků v oblastech čtenářské, finanční, matematické, digitální a sociální gramotnosti a na schopnost komunikace v cizím jazyce. Pozornost je věnována modernizaci školy, rozšíření digitálních technologií a zavedení elektronického informačního systému. Kompetence související s řízením základní školy si ředitelka ponechala v plném rozsahu včetně kontrolní a hospitační činnosti. Řízením MŠ pověřila zástupkyni pro předškolní vzdělávání. Ta měla na starost veškeré úkony spojené s vedením tohoto stupně vzdělávání včetně tvorby školního vzdělávacího programu (dále ŠVP PV). Nepodařilo se jí v základních dokumentech školy zcela zachytit aktuální stav MŠ ani všechny legislativní změny. Ze ŠVP PV nebyla zřejmá návaznost na další plánování školy, není dostatečně přehledný a srozumitelný. V důsledku toho nebyl v rámci pravidelné evaluace a hospitační činnosti důsledně vyhodnocován pedagogický proces z hlediska uplatňování metod a forem práce a podpory individualizovaného vzdělávání. Realizované hospitace tak méně plnily své funkce směrem ke sjednocení pedagogických postupů, stanovení kontrolovatelných doporučení a cílů profesního rozvoje učitelek formou dalšího vzdělávání, včetně účinného uplatňování nových poznatků v praxi. Zástupkyně v MŠ podporovala vzájemnou komunikaci, otevřenost i vztahy se zákonnými zástupci dětí. Využívala k tomu zejména vhodně volené společné akce. Na dobré úrovni byla rovněž spolupráce se zřizovatelem, která pozitivně přispívala k prohlubování vzájemných vztahů dětí se spoluobčany městyse Švábenice.

Vzájemná informovanost zaměstnanců školy je zajišťována při každodenní neformální komunikaci a na jednáních pedagogické rady. Tato jednání nejsou zatím plně využívány jako nástroj pro řízení a metodické vedení pedagogů, činnosti MŠ není věnována odpovídající pozornost. Přenos informací mezi pedagogy, žáky a zákonnými zástupci byl zkvalitněn zavedením elektronického informačního systému školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno. Vychází jak z potřeb školy, tak ze zájmu pedagogů.

Poradenské služby ve škole zajišťuje školní poradenské pracoviště pod vedením ředitelky školy ve spolupráci se speciální pedagožkou a metodičkou prevence. Činnost školního psychologa je zajišťována externě.

Pozitivem školy je materiální zabezpečení. Vybavení MŠ je na požadované úrovni. Příjemně působící třídy jsou vybaveny s respektem k rozdílným potřebám jednotlivých věkových kategorií dětí. Hračky a didaktické pomůcky jsou dětem volně přístupné, což přirozeně

podporuje jejich samostatnost. Škola pružně reaguje i na zajištění specifických podmínek pro děti se ŠVP, také tím, že pedagogický tým v MŠ doplnila o asistentku pedagoga. Učební pomůcky reflektují ve třídách i moderní vzdělávací požadavky včetně ICT vybavení. Třídy ZŠ jsou vybaveny novým nábytkem a interaktivními tabulemi a dataprojektory. Chodby školy doplňují výukové polepy a pro smysluplné trávení volného času mimo výuku je vytvořen herní kout.

Zájmové vzdělávání je uskutečňováno v kmenových třídách, které jsou vhodně uzpůsobeny a vybaveny. Umožňují účastníkům jak vzdělávání, tak relaxaci i aktivní odpočinek.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání v MŠ příznivě ovlivňuje vstřícnost dospělých k dětem, jejich důraz na vytváření přátelských vztahů mezi dětmi a posilování vzájemného respektu a pomoci.

Vzdělávací obsah stanovený v ŠVP PV byl realizován prostřednictvím jednotně vytvořených tematických částí s pevně stanovenými dílčími vzdělávacími cíli. Tím, že se tematické části v obou třídách každoročně opakují, neumožňují dostatečně reagovat na poznatky získané z vedených diagnostických záznamů dětí a zajistit individualizované pojetí vzdělávání. Nabídka činností v třídních plánech, která byla učitelkami reálně připravovaná, směřovala více k motivačnímu tématu zvolenému pro dané období než k promyšlenému plnění stanovených cílů. Nebyla vnitřně diferencovaná, ani důsledně vázána k individuálně odlišným potřebám, možnostem a schopnostem jednotlivých dětí. Ve všech třídách však byla poměrně pestrá a děti si z ní mohly svobodně vybírat. Pozitivem bylo, že spontánní a řízené činnosti ve třídách po většinu dne probíhaly souběžně a doplňovaly se. V řízených činnostech nabízených učitelkami však byly méně zastoupeny aktivity podporující u dětí objevování, experimentování, vyhledávání informací nebo samostatné řešení problémových situací. Učitelky však dbaly na rozvoj hrubé i jemné motoriky, osvojování správných hygienických i zdvořilostních návyků a vhodně kladly důraz na posilování vzájemných vztahů mezi dětmi. Často používané hodnocení výsledků, projevů a chování dětí formou pochvaly a povzbuzování posilovalo jejich sebedůvěru. Formativní hodnocení při vzdělávání bylo uplatňováno jen výjimečně a k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení byly děti vedeny ojediněle.

Patřičná pozornost byla věnována přípravě dětí na vstup do základního vzdělávání. Cíleně zařazované aktivity v průběhu dne však nevycházely dostatečně z ověřování úrovně jejich školní zralosti a připravenosti. Pro děti byly převážně jednotné a často probíhaly méně vhodnou formou plnění úkolů na pracovních listech. Přestože byly doplňovány občasnou individuální intervencí v oblastech, ve kterých měly konkrétní děti obtíže, pro vyrovnávání nerovností ve vývoji jednotlivých dětí před vstupem do základního vzdělávání byly méně účinné. MŠ u dětí efektivně podporovala základy zdravého životního stylu. Využívala k tomu dostatečně dlouhou dobu pobytu venku, vytvářela prostor pro pohyb dětí, respektovala jejich individuální potřebu spánku a odpočinku. Značnou pozornost učitelky věnovaly rozvoji správných hygienických návyků, samostatnosti při sebeobsluze i kultuře stolování.

V ZŠ probíhala výuka v příjemné, klidné atmosféře. Respektující a partnerský přístup vyučujících k žákům, vhodně nastavená pravidla a jejich dodržování zajišťovalo bezpečné sociální prostředí pro vzdělávání. Žáci ve většině hodin dodržovali nastavená pravidla a vyučující s nimi vhodným způsobem pracovali. Všechny třídy byly vkusně upraveny se spoustou motivačních prvků a didaktických tabulí, doplněny pracemi žáků. Zvolené metody a formy práce umožňovaly žákům střídání pracovního místa, žáci byli aktivní, hlásili se a spolupracovali s vyučujícími. Formulování cíle hodiny, sdělení tématu umožňovalo

zhodnocení, co se žáci naučili, v čem chybují a co by měli dělat pro zlepšení svých znalostí a dovedností. Také propojování učiva s běžným životem, aplikace poznatků do praxe nebo jejich vyvozování na základě znalostí žáků a využívání mezipředmětových vztahů se objevilo ve všech vyučovacích hodinách. Méně často vyučující zařazovaly do výuky úkoly různé kognitivní náročnosti, vyhledávání, analýzu a prezentaci informací získaných z různých zdrojů. Rozvoj kritického myšlení žáků byl zaznamenáno jen ojediněle. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků probíhalo jednoduchými způsoby např. pomocí smajlíků, hodnotících kartiček, terčů. Adekvátní podpory se dostávalo žákům se SVP za podpory asistentek pedagoga.

V zájmovém vzdělávání byly sledovány jak relaxační a odpočinkové aktivity, tak organizované činnosti. Vychovatelky nabízely i tvořivé činnosti k aktuálnímu Dni matek, které účastníci praktikovali se zájmem a měli možnost povzbudit svou kreativitu a rozvíjet personální kompetence. Dle individuálního zájmu byly zařazeny i společné hry, individuální činnosti a byla věnována pozornost rozvoji čtenářské gramotnosti společným čtením knihy. Pro udržení dobré fyzické kondice účastníků není opomíjen ani pravidelný pobyt venku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má vypracovaný ucelený hodnotící systém pedagogické diagnostiky, který však nebyl v praxi optimálně využíván. Obsahoval spíše formální zápisy dosažené úrovně znalostí a dovedností jednotlivých dětí. V záznamech chyběla navržená opatření pro cílený rozvoj osobnosti dětí a stanovení podpory pro vyrovnání nerovnoměrností v jejich vývoji. To se následně odráželo v plánování, kde chyběla individualizovaná vzdělávací nabídka podle potřeb, možností a schopností dětí. Děti byly při vzdělávání aktivní. Dokázaly udržet pozornost i při déle trvajících činnostech. Bez problémů navazovaly sociální kontakty, k sobě navzájem byly ohleduplné a zdvořilé, dobře spolupracovaly. V prostorách tříd vhodně využívaly všech zákoutí a uspokojovaly svoji potřebu přirozeného pohybu. Dokázaly si zorganizovat hru a přirozeně do ní promítaly své zážitky a zkušenosti. Hygienické návyky měly upevněné. V oblasti hrubé motoriky dosahovaly dobrých výsledků. Byly pohybově obratné a zdatné. Dobrým výsledkem práce je bezproblémová adaptace průběžně nově přichozích dětí na prostředí MŠ, jejich začlenění do kolektivu i brzké osvojení vnitřních pravidel ve třídě. Výsledky dětí plnící povinné předškolní vzdělávání byly, i přes nedostatky v diagnostice školní zralosti, na očekávané úrovni potřebné k úspěšnému přechodu k základnímu vzdělávání. Děti dokázaly samostatně řešit jednoduché problémové situace, znaly některá písmena a číslice. Byly schopné diferencovat zrakové a sluchové vjemy. Při práci s didaktickými pomůckami prokázovaly velmi dobrou zručnost. Měly dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost, uměly se soustředit po určitou dobu, postupovat podle pokynů a pracovat bez pomoci dospělých.

Výsledky vzdělávání žáků v ZŠ jsou v celém vzdělávacím cyklu průběžně monitorovány. Celkové výsledky vzdělávání jednotlivců i tříd jsou projednávány na jednáních pedagogické rady. Pozornost je věnována i žákům s horším prospěchem nebo problémovým chováním a jsou přijímána potřebná opatření formou individuální podpory ve spolupráci s rodiči, se školními poradenskými pracovišti či poskytováním pedagogické intervence zajišťované speciální pedagožkou. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání, stanovená ve školním řádu, pedagogové dodržují. Procentuální stupnice pro hodnocení a váhy známek využívané v elektronickém systému, které pedagožky používají sjednoceně, v dokumentu oporu nemají. Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím elektronického systému, žákovských knížek, na třídních schůzkách, hovorových hodinách, individuálních konzultacích a např. i na dnech otevřených dveří.

Škola je zapojována do výběrového zjišťování výsledků vzdělávání organizovaného Českou školní inspekcí, jehož výsledná data jsou hlavně ve čtenářské gramotnosti a českém jazyce na velmi dobré úrovni. Čtyřikrát ročně žáci vypracovávají sebehodnocení, s jehož výsledky škola dále pracuje a přijímá k nim potřebná opatření. Jiného externího či interního testování, které by škole systematicky umožňovalo srovnat výsledky vzdělávání se školami podobného typu nebo v delším časovém období, nevyužívá. V rámci celkového hodnocení jsou výsledky žáků ve sledovaném období stabilní, většina z nich prospěla s vyznamenáním. ZŠ nemá neprospívající žáky, ani se nepotýká s vysokou či neomluvenou absencí. K motivaci žáků o dosažení lepších výsledků vzdělávání slouží pochvaly (udělované např. za reprezentaci školy), které převažují nad ojediněle udělovanými kázeňskými opatřeními (za nerespektování nastavených pravidel). Pozitivní zpětnou vazbu škole poskytuje i úspěšnost žáků při přijímacím řízení na víceletá gymnázia.

Podporu rozvoje zájmu žáků a jejich individuálního nadání škola zajišťuje rozmanitou nabídkou aktivit, a to i ve školní družině, reagující na aktuální dění, a zapojováním žáků do všestranně zaměřených soutěží na školní i regionální úrovni (např. Matematická olympiáda, Bobřík informatiky, Recitační soutěž), organizováním zájmových kroužků (sportovní, výtvarný, kreativní atd.), organizací aktivit a projektů. Pozitivní vliv na kvalitu výuky a výsledky vzdělávání má spolupráce školy s partnery. Se zřizovatelem se kromě materiálních podmínek zaměřuje na pořádání společných akcí (vánoční jarmark, vítání občánků atd.), prostřednictvím nichž škola pěstuje v dětech i žácích sounáležitost s místem, kde žijí. Do společných akcí se zapojuje Spolek rodičů, (např. Mikuláš ve škole, Pečou celé Švábenice), významná je i kooperace s dalšími organizacemi a okolními školami.

Závěry

Vývoj školy

- Změna na vedoucím pracovním místě ředitelky školy.
- Částečná personální obměna pedagogického sboru.
- Postupné zkvalitňování materiálních podmínek školy, zavedení školního elektronického systému, rozšíření digitální techniky.
- Zavedení výuky anglického jazyka od 1. ročníku.
- Navýšení kapacity školní družiny a zřízení druhého oddělení.

Silné stránky

- K rozvoji školy a vzdělávání pozitivně přispívá aktivní spolupráce se zřizovatelem, zákonnými zástupci a dalšími partnery, která posiluje vztah dětí a žáků k regionu. (1.5)
- Esteticky a materiálně dobře vybavené prostory školy jsou podnětné pro vzdělávání dětí a žáků. (2.4)
- Otevřená komunikace pedagogů s žáky i účastníky zájmového vzdělávání založená na vzájemné důvěře, respektu a spolupráci se odráží v celkovém pozitivním klimatu školy. (3.2)
- Dobře promyšlená a realizovaná výuka a zdařilá práce se vzdělávacími cíli poskytovala pedagogům kvalitní zpětnou vazbu a rozvíjela klíčové kompetence žáků. (4.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Vzdělávání v mateřské škole nebylo systematicky individualizováno s ohledem na specifické potřeby, možnosti a schopnosti dětí, neboť plily stejné cíle a převážně realizovaly stejné činnosti. (4.3)
- Vedené záznamy o dětech v mateřské škole nebyly cíleně využívány pro plánování individualizované vzdělávací nabídky. (5.1)
- Pedagogové v menší míře využívají v hodinách diferencování zadávaných úkolů pro optimální naplnění individuálních vzdělávacích potřeb žáků a ojedinele vedou žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů a k jejich interpretaci. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenovací dekret ředitelky školy na vedoucí pracovní místo s účinností od 1. 8. 2021
2. Strategický plán rozvoje školy 2023-2027
3. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a osvědčení ze vzdělávacích akcí pedagogických pracovníků za období od školního roku 2022/2023 do data inspekční činnosti (vzorek)
4. Školní řád základní školy včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání účinný od 1. 9. 2023
5. Školní řád mateřské školy, účinný od 1. 9. 2023
6. Vnitřní řád školní družiny, účinný od 1. 9. 2023
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „S naší školkou hned poznáváme svět“, účinný od 1. 9. 2023
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Učení je radost“ účinný od 1. 9. 2007, aktualizovaný dne 1. 9. 2022
9. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, účinný od 1. 9. 2007, aktualizovaný dne 1. 9. 2023
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022, 2022/2023
11. Elektronický informační systém vedený ve školním roce 2023/2024 (matrika, třídní knihy, rozvrhy hodin, výsledky vzdělávání)
12. Třídní knihy a přehled docházky dětí vedený ve školním roce 2023/2024

13. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedené ve školním roce 2023/2024 – 2ks
14. Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání (vzorek)
15. Evidenční list pro dítě v mateřské škole, včetně vyjádření lékaře o zdravotní způsobilosti a povinném očkování (vzorek)
16. Pedagogická diagnostika ve školním roce 2023/2024
17. Portfólia dětí
18. Vlastní hodnocení mateřské školy za školní rok 2022/2023
19. Žádost o povolení výjimky v počtu dětí umístěných v MŠ ze dne 28. 8. 2023
20. Výkaz o mateřské škole S1-01 podle stavu k 30. 9. 2023 ze dne 4. 10. 2023
21. Výkaz o základní škole M3 podle stavu k 30. 9. 2023 ze dne 9. 10. 2023
22. Výkaz o školní družině a školním klubu Z2-01 podle stavu k 31. 10. 2023 ze dne 3. 11. 2023
23. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2022/2023, 2023/2024
24. Písemnosti žáků-sešity, pracovní sešity, písemné práce (vzorek)
25. Plánování: Plán hospitační činnosti a hospitační záznamy vedené ve školním roce 2022/2023, 2023/2024, Plán práce na školní rok 2023/2024, Roční plán a týdenní plány školní družiny na školní rok 2023/2024, Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
26. Dokumentace vedená školním poradenským pracovištěm: Minimální preventivní program pro školní rok 2023/2024, Strategie předcházení školní neúspěšnosti, dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2023-2024 (vzorek)
27. Záznamy z hospitační činnosti v mateřské škole, základní škole a školní družině ve školním roce 2022/2023, 2023/2024
28. Evaluační a autoevaluační dokumentace školy
29. Dokumentace školy k hodnocení ekonomických podmínek, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Plachá, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dagmara Mácová, školní inspektorka

Mgr. Zuzana Podloučková, školní inspektorka

4. 6. 2024